

АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ

доц. Лукаш О.А., студент Гончарова В.В.

Ефективність сучасної розвиненої ринкової економіки неможлива без інноваційної діяльності підприємства, яка стала однією з складових національної інноваційної системи. Нові технології забезпечують динамічний розвиток і високу якість життєвого рівня населення країни.

Малі підприємства досить швидко і адекватно реагують на сигнали ринку, причому невеликі розміри стають їх важливою перевагою і визначають економічні, науково-технічні й організаційні чинники успішної діяльності.

Аналізуючи зарубіжний досвід можна зробити висновки, що без розвитку малого бізнесу ринкова економіка не може ефективно функціонувати, проте необхідна збалансованість між великим і малим капіталом. Найчастіше у науковій літературі співпрацю малих підприємств із великими розглядають у формах франчайзингу, лізингу, аутсорсингу, венчурного фінансування, організації технологічних парків, створення мережі бізнес-інкубаторів і кластерів.

Технологічні парки сприяють налагодженню співпраці різних за масштабом діяльності підприємств. Технопарки в Україні почали працювати наприкінці 2000 р. і наразі зареєстровано 16 таких парків. У 2002 р. 94 підприємств, що увійшли до складу парків, виготовили інноваційну продукцію на 0,6 млрд. грн., а вже в 2006 р. цей показник становив 1,7 млрд. грн.

Бізнес-інкубатор – складний багатофункціональний комплекс, який забезпечує сприятливі умови для ефективної діяльності новостворених малих інноваційних фірм, які реалізують цікаві наукові ідеї. Успішно функціонують бізнес-інкубатори у США, Німеччині, Польщі. В Україні бізнес-інкубатори при технічних університетах Львова, Івано – Франківська, Дніпропетровська, Києва.

Кластер – це географічна інтеграція підприємств, сконцентрована на невеликій території група взаємопов'язаних компаній. Усі вони взаємодіють один з одним і доповнюють один одного

Роль «неформальних» інвестицій в інноваційній діяльності вітчизняних економічних агентів, особливо на початковій стадії

створених малих інноваційних фірм, і досі не визначена не лише в практичному, а й в теоретичному аспектах.

Ретроспективний аналіз світової практики застосування організаційно-економічних засобів фінансового забезпечення науково-технічної і інноваційної діяльності дає змогу констатувати наявність і особливе значення так званого неформального ринку венчурного капіталу, де працюють індивідуальні інвестори, що безпосередньо інвестують свої особисті фінансові ресурси в нові малі фірми.

Називають індивідуальних інвесторів неформальними, або бізнес-ангелами. Це як правило професіонали середнього і старшого віку, високоосвічені, головним чином у галузі ділового адміністрування чи інженерних і природничо-наукових дисциплін.

Поняття бізнес-ангели з'явилося в США, проте в останнє десятиріччя цей інститут одержав масовий розвиток і в Європі. Слід зазначити, що точна кількість людей, які вкладають свої кошти в підтримку перспективних проєктів на ранніх стадіях розвитку, невідома через анонімність інвестування.

Зокрема експерти вважають, що в Європі діють активно 125 тис. бізнес-ангелів, а потенційних – більше мільйона. В одній лише Великій Британії понад 18 тис. бізнес-ангелів щорічно вкладають близько 750 млн. дол. США. У діяльність 3,5 тис. компаній.

Діапазон фінансування як правило від 50000 до 1 млн. дол. США. За оцінками, здійсненими у Великій Британії і США бізнес-ангели інвестують у компанію від 2 до 5 разів більше капіталу ніж венчурні фонди.

Бізнес-ангели справедливо застосовувати для малих високотехнологічних фірм, вони істотно збільшують шанси малої фірми одержати більший обсяг фінансування з інших джерел на подальшій стадії реалізації проєкту. У більшості випадків мережі

В цілому діяльність бізнес-ангелів у розвитку малого підприємства полягає в тому, що вони фінансують високо ризикові підприємницькі фірми з високим потенціалом економічного розвитку.

На жаль, стосовно розвитку неформального венчурного інвестування в Україні відомості відсутні. Необхідним вважається розроблення методологічних способів утворення системи венчурного фінансування інноваційної діяльності як складової національної інноваційної системи.